

Dzīve tuvplānā

Iedzīvotāju skaits Vidrižu pagastā

- 2000. g. – 1630
- 2019. g. – 1242

Kopš 2000. gada piedzimuši 210 cilvēki, miruši 350. Uz citu dzīvesvietu Latvijā pārcēlušies 422, uz ārzemēm – 403, no citas dzīvesvietas Latvijā uz Vidrižu pagastu ieradušies 274, no ārzemēm trīs.

(No Centrālās statistikas pārvaldes datubāzes)

Partijas ar reformu cer iekārtot sev barotavas

Zemnieku saimniecības Gundegas līdnieks **Andris Ansis Špats** savos vārdos ir tiešs. Viņš kā racionāls cilvēks iecerētajai administratīvi teritoriālajai reformai neredz nekādu pamatojumu. Viņaprāt, tā ir darbības imitācija bez mērķa. Protams, ja par tādā neuzskata partiju vēlmi sev izveidot *barotavas*. Latvijā saradušās jaunas partijas, un tām vajag pašvaldības, kur savējos nomināt. Izskanot, ka ir vēlme ar reformu samazināt pašvaldībā strādājošo skaitu. Sarunbiedrs piekriņ, ka cilvēku pagastmājās ir par daudz. Zemnieks uz vienas rokas pirkstiem var saskaitīt tās reizes, kad viņam nācies iegriezties pašvaldībā. A. A. Špats lēš, ka strādājošo skaitu kantoros var samazināt daudz vienkāršāk. Par Vidrižu pievienošanu jebkādiem kaimiņiem – Saulkrastiem, Siguldai – viņš negrib ne dzirdēt, jo tad augs zemes nodoklis. Lielākā novada nomaļos no centriem attālināšies vēl vairāk.

Kad apmeklēju Bīriņus, A. A. Špatam bija tāds kā neliels atelpas brīdis, jo sasirdzis. Diemžēl viņa dzērveņu purvīem gaidītais ziemas miers vēl nav iestājies. Trīs mēnešu slauk vajadzētu, lai kukaiņus iznīdētu. Vēl tagad purvā var lasīt dzērvenes, un savos 5 ha ogas nav nolašītas. Viens iemesls, ka paša ražotnes saldētavas pilnas, otrs – talcinieku bijis salīdzinoši maz, jo lietais rudens. Bet *Gundegu* strādniekiem darba pilnas rokas – sakarā ar pāreju uz bioloģisko saimniecību šobrīd uz dzērveņu laukiem tiek kaisīti pelni, ne minerālmēsli, bet ražotnē top jauna produkcija.

Administratīvās reformas priekšvakarā Vidrižu pagastmājā ir tukši krēsli

– Pagastmājā strādājošie esam kā pirmā frontes līnija, saņemam par visu, – secina ēku un apsaimniekojamās teritorijas pārziņš Jānis Baunis. Viņam piekriņ sociālās darbinieces Līga Raudīņa (no kreisās) un Rīta Dūda-Čača

Tā nu šobrīd sanācis, ka nevar saprast – Vidrižu pagastveča krēsls ir tukšs vai tomēr aizņemts. Kad pagājušās nedēļas vidū apmeklēju pagastu, bija skaidrs, ka līdzšinējais divu – Limbažu un Vidrižu – vadītājs Dainis Jurka ir paguris kalpot abiem pagastiem un uzrakstījis atļūgumu. Tomēr nedēļas beigās

jau izskanēja informācija, ka viņš paņēmis savu atļūgumu atpakaļ. Patlaban D. Jurka uzlabo veselību. Vai turpmāk viņš atkal sēdēs divos krēslos, nav zināms. Un tas nav atkarīgs tikai no viņa, bet arī no novada deputātiem. Tikām jau bija izsludināts konkurss, un uz tobrīd brīvo vietu uz abu pagastu pār-

valdīšanu pieteicās pieci kandidāti. Limbažu novada izpilddirektors Ainārs Grīviņš stāsta, ka viņu vērtēšana atlikta, visticamāk, uz janvāra beigām. Nav pieņemts arī lēmums par to, kuram būt klientu apkalpošanas speciālistam Vidrižos. Interese par šo amatu bijusi liela – konkursā pieteikušies 16 kandidāti. Lems janvārī. Drīz brīvs būs arī sporta un kultūras centra *Vidriži* vadītāja krēsls.

Bet orģdien tas, ko šē rakstu par D. Jurku, vēl nebija zināms, tāpēc saruna pagastmājā aizsākās tieši par šo gana aktuālo tēmu. Tajā piedalījās ēku un apsaimniekojamās teritorijas pārziņš **Jānis Baunis**, kā arī sociālās darbinieces **Rīta Dūda-Čača** un **Līga Raudīņa**. Visi trīs bija vienprātīgi, ka pārvaldnieks vajadzīgs uzreiz abos pagastos. – *Bijis, ka braucam viņam pretī un pusceļā uz auto pārseguma viņš paraksta dokumentus, – stāsta Līga. – Mēs palīdzam, cik varam. Varsarās, kad cilvēki ir atvaļinājumā, jūtamiē kā universālie kareivji. Jāatbild uz visiem telefoniem pagastmājā un jāzina jau arī, ko atbildēt, – skaidro Rīta un piebilst, ka abas ar Līgu pagastmājā ir nomnieces. Patiesībā viņas ir Sociālā dienesta darbinieces. – Ceram, ka novada apdomāsies un kļūdu labos – katram pagastam būs savs pārvaldnieks, – sprieda sarunbiedri.*

Jā, bet tādēļ jau ikdienas darbi neapstājas. Teritorijas saimnieks šobrīd tur tikšķi, lai tikai nesāk snigt. Ja ir jāšķūrt sniegs, nauda burtiski kūstot. Par to, ka varētu sākt šķīst pašvaldības ceļi, viņš neuztraucas. – *Mums tādu bezeļu pagastā gandrīz vairs nav. Ceļi daudz maz sakārtoti, šajā gadā vien to*

*veicām 10 kilometros, – skaidro saimnieks. Savukārt sociālās darbinieces spriež, ka ne vien pagastā, bet visā novadā aktuāla problēma ir dzīvokļi. Nesen tādēļ Vidrižu pagasta vārds locīts TV raidījumā *Bez tabu*, kad cilvēks sūdzējās par dzīvokli, kas piešķirts pēc ugunsgrēka. Rīta min, ka šobrīd aktuāli būtu vismaz divi dzīvokļi – viens cilvēkam, kurš veselības stāvokļa dēļ dzīvo neatbilstošā vietā, otrs kādam, kurš atgriezies no cietuma. Un ir arī citas krīzes situācijas. Vēl sāpīga un aktuāla problēma – bērni aizmirst par saviem vecākiem. Ja par to atgādina, ir neapmierināti un traucēti. Abas sociālās darbinieces secina, ka viņu redzeslokā pamatā ir pensionāri un invalīdi, kam maza iztikšana. Tie, kuri var, bet negrib strādāt, uz pagastmāju nākot arvien mazāk. – Pagastmājā nevar visu atrisināt, ko cilvēki vēlētos. Ir novada, ir globālās valstiskas lietas, ir likumi, lēmumi. Visam arī vajag finansējumu. Gribētos, lai cilvēki nedusmotos uz mums, ja kaut ko nevaram izdarīt, – teic Rīta. Savukārt J. Baunis secina: – Pagastmājā strādājošie esam kā pirmā frontes līnija, kas saņem par visu.*

Par plānoto iecerēto administratīvo reformu un iespēju Vidrižus (kopā ar Skulti, Liepupi un Sējas novadu) pievienot Saulkrastiem sarunbiedri diskusijās īpaši neielaižs. – *Par to uzzināju sociālajos tīklos un domāju, ka tas ir mulķīgs joks, – nosaka Līga. Vidrižos nesenajā aptaujā savākts krietns skaits rakstu par Limbažu novada nedalāmību. Tiesa, nepilna nedēļa – laika bijis par maz. Varbūt pagasta pārvaldes darbinieki satraucas, ka līdz ar novada robežu maiņām varētu zaudēt darbu? – Kurš tad mūsu vietā strādās? Nejutamies apdraudētas, mums ir atbilstoša izglītība, padomīt gadu darba pieredze, – par sevi pārliecinātas ir abas sociālās darbinieces.*

Akmentiņi gan pašu, gan Saulkrastu novada pašvaldības dārzīnā

Ģimenes ārste **Edite Vitola** ir ne vien pacientu iecienītais daktere, bet arī cilvēks ar savu viedokli. Savulaik bijusi deputāte Vidrižu pagastā, daudzus gadus darbojas Lauku ģimenes ārstu asociācijā, mēģinot ar kolēģiem valdībai pierādīt, ka jāatbalsta tieši laukos strādājošie medikdi. Par savu ģimenes ārstes saimniecību Vidrižos viņa teic: – *Prakse ir ļoti sakārtota. Man ir ļoti labi darbinieki, strādā zobārsti, ēkā ir arī apteika. Ir gan arī rūpes – derētu sakārtot pašvaldības piederušās ēkas fasādi, kurā atrodas viņas prakse. Šķiet, ka otru problēmu, par ko viņa pašvaldībai atgādinājusi jau gadus četrus, nākamgad atrisinās. Ir pasolīts, ka beidzot sāks kārtos ēkai piekļauto Ambulances ielu. Viņa zina, ka pagasts jau labu laiku vēlas iegādāties nelielu traktoru, bet tas laikam nenotiksot arī nākamgad. Tas arī ir tas akmentiņš novada pašvaldības dārzīnā, ka, viņasprāt, finansējums pagastu un Limbažu attīstībai netiek sadalīts proporcionāli. – Kādēļ tik daudz pēdē-*

jos gados ieguldīts Vilkenē? Sāpīgi lasīt, ka Limbažos puķu dobumā tērēs tādus tūkstošus, tur strūkļakas, asfaltētas ielas, bet Vidrižiem nekā! – viņa teic.

Tomēr E. Vitola negribētu šķirties no Limbažu novada. Ja vajadzētu balsot, viņa būtu par Limbažiem tāpat kā pirms iepriekšējās reformas. Toreiz gan izskatīja iespēju pievienoties Krimuldai, bet nav apmierinājusi sadrumstalotie pakalpojumi šajā novadā, kā arī tas, ka zemju īpašniekiem varētu augt nodoklis. – *Limbažos vienā ēkā ir Zemes dienests, notārs, dzimstaraksti, varī satikt dažādus priekšniekus, – viņa min Limbažu novada plusus. Liels pluss, viņasprāt, ir labus pakalpojumus sniedzošā Limbažu slimnīca. – Ko mums var piedāvāt Saulkrasti? Limbažu slimnīca ir divas galvasietas pārāka par viņu. Viņi var mums piedāvāt slinkādu skolu, slēgtu peldbaseinu, neesošu sporta skolu. Vai mūzikas skola viņiem ir? Bet galvenais – satiksmes ar Saulkrastiem nav! Tas nozīmē, ka pakalpojums – veselības aprūpes, izglītības un pārējos mēs turpināsim saņemt Limbažos, – spriež ārstē un secina, ka Saulkrastus pat grūti nodēvēt par pilsētu. Tādi treknāki Vidriži vien esot, pie tam septiņus mēnešus snaudoši.*

Gaidāmās pārmaiņas neuztrauc

Jaunais zemnieks **Jānis Zeltiņš** ik dienu mēro ceļu no Siguldas uz Vidrižiem un atpakaļ. Siguldā dzīvo viņa ģimene, bet Vidriži ir Jāņa dzimtas pagasts un tie ir arī viņa saimniecība. Apstrādājami aptuveni 100 ha zemes, kur aug auzas un lopbarība teju pussimtiem gaļas lopiem. Sarunbiedrs atklāj, ka

kādreiz gribētu uzcelt māju Vidrižos. Tiesa, tas nenotikšot tik ātri. Par gaidāmo administratīvo reformu Jānis ir dzirdējis, bet nav tāji iedziļinājies. Vismaz šobrīd zemniekam šķiet, ka tā viņa dzīvē neko nemainīs. Savā ceļā satieku **Kristīni Žilinsku**, kura dzīvo Vidrižos, bet strādā Sējas pagastā, ko arī nolikojumā saulkrastieši. Viņa stāsta, ka šēji gribētu palikt pastāvīgi. – *Ko mēs tur varam darīt. Saka jau, ka viss, kas notiek, notiek uz labu, – viņa samiernieciski nosaka un secina – viņu reforma nekādi neieteknēs. Ja kas, darbu varot atrast visur.*

Aizrautīgi notiek bīdēšanās svētku apsveikuma kolēģiem. No kreisās pamatskolas direktore Ina Sidjukina, tālāk – sporta un kultūras centra *Vidriži* vadītājs Rūdolfs Pelēkais, sociālā darbiniece Rīta Dūda-Čača, bibliotēkas vadītāja Aleta Kalniņa, Ziemassvētku vecīša lomā – ēku un apsaimniekojamās teritorijas pārziņš Jānis Baunis un novadpētniecības muzeja vadītāja Ilze Šteina

Rūdolfs uzjunda kultūras dzīvi pagastā un to pamet

Piebraucot pie sporta un kultūras centra *Vidriži*, pamanu rosiņšanos aiz tā. Centra vadītājs **Rūdolfs Pelēkais** pie egles noorganizējis bīdēšanos, uz ko aicināti kolēģi no citām pagasta pašvaldības iestādēm. Foto domāts gadumijas svētku apsveikuma. Klātesošie atzīst, ka Rūdolfs pamatīgi uzjundījis kultūras dzīvi pagastā, Vidriži dažā pasākumā *gāzti riņķi* – tik daudz braukuši cilvēki arī no citurienes. Arī pats Rūdolfs atzīst – gads un trīs mēneši, ko viņš pavadījis Vidrižos, bija notikumiem bagāti. Prieks, ka vietējā sabiedrība viņu, svešu cilvēku, tik labvēlīgi uzņēmuši. – *Galvenais ir pašam iesaistīties*

notikumos, tad vislabāk var noķert svētku sajūtu, par to pārliecinājos arī Vidrižos. Tomēr viņš uzrakstījis atļūgumu un tur strādās līdz janvāra beigām. Jaunu darba piedāvājumu viņam neesot. Toties ir vēlme nostabilizēties dzīvē. Tagad viņa ikdiena ir saraustīta starp Limbažiem, kur dzīvo, Vidrižiem, kur strādā, un Rīgu, kur mācās. Sava loma šajā izvēlē ir arī zemajam atalgojumam. Starp citu, Rūdolfs, dažus mēnešus pastrādājis, atteicies arī no Saimes deputāta palīga darbiņa. Visam pietrūkst laika, un viņam ir vēlme darboties pašam, nevis kādam palīdzēt. Īpaši tad, ja pašam ir cits viedoklis...

No politikas prom viņš neies, kopā ar domubiedru grupu domā vētīt dzīvi novadā, izteikt priekšlikumus un aktivizēt sabiedrību. Tā viņš dārijs arī līdz šim, bet ir neapmierināts, ka uz viņa ierosmēm reti kāds novada deputāts reaģē. Reti arī kāds atbrauc uz Vidrižiem parunāt ar cilvēkiem, ja nu vienīgi novada vadība. Uz iecerēto administratīvi teritoriālo reformu viņš skatoties veselīgi – tā vajadzīga, bet ne jau no tāda tirgošanās, kā tagad notiks Saicinā. – *Labi, ka Limbažu novads sāka protestēt un vākt parakstus. Sava nostāja ir jāpārāda, – uzskata Rūdolfs.*

Melngaiļa muzejam būs apkure!

Ilze Šteina Emīļa Melngaiļa Vidrižu novadpētniecības muzejā aizvieto vadītāju. Sanačis, ka viņa ir *pie stūres* muzejam svarīgā laikā, jo tiek lemts, ka iestādei dzīvot turmāk. Principā plāns iestādes reorganizācijai viņu apmierina, jo pašas rakstījis. Kad satikāties, viņai attiecībā uz muzeju bija tikai viena vēlme – sakārtot ēku, ierīkot apkuri, par ko runāts jau gadiem. – *Es negribu uzņemties atbildību bērnu un mazbērnu priekšā, ja, stādot neapkurināmās telpās, aizies zudībā rokraksti, diplomu. Lai limbažnieki*

tos arī pārņem, kaut sākumā biju pret, tagad nevienā muzejā oriģinālus neizliek! – viņa nosaka. Var teikt – brīnumi notiek. Budžeta projektā katram pagastam idealitā konkrēta summa dažādu vēlmju īstenošanai, no Vidrižiem paredzētais naudas 22 500 eiro plānoti apkures ierīkošanai muzejā.

Par administratīvo reformu sarunbiedre teic, ka šis jautājums viņas dzīvē nav svarīgākais, bet, uzzinot, ka Vidrižus var pievienot Saulkrastiem, bijusi pārsteigta. – *Mums nav nekādas saistības ar Saulkrastiem. Grū-*

ti pateikt, ko mēs varētu iegūt no viņiem, ko viņi no mums... Varbūt mūsu pils tūrisma attīstībai, sakārtoto vidi? Laikam jau tomēr iedzīvotāju skaitu. Esmu pieradusi pie Limbažiem un pārmaiņas nevēlos. Ilzes dzīvē svarīgāko vietu ieņem ģimene. Mammai 83 gadi, tā jāpūcubina, pieci bērni, tiesa, gandrīz visi jau savās dzīvēs, jaunākā – Ieva – pavarāri pabeigis vidusskolu. Ir arī četri mazbērni. – Tā ir mana pamatvērtība, – apļiecina Ilze. Un vēl viņai vajag laiku sarunai ar sevi, kas notiek gleznojot.

Skolas jaunajai direktorei palīdz kolēģu un vecāku plecs

No jaunā mācību gadu Vidrižu pamatskolu vada **Ina Sidjukina**. Pirms tam trīs gadus strādājusi par direktores vietnieci un teic, ka vēl tagad labprātāk sastādītu stundu sarakstu. Bet viņai, kā jau vadītājai, jāiedziļinās budžeta lietās. – *Mēģinu pati tikt ar to galā, citādi neiemācīšos, – teic Ina, bet piesauc arī padomdevējus – pašvaldības ekonomisti Sandru Upīti un arī savu priekšgājēju Līgu Gūtmani. Pleca sajūtu ikdienā viņai dod kolēģi skolotāji, viņas vietnieces. Šajā mācību gadā aktivizējušies arī vecāki – līdzdarbojas pasākumos, vada radošās nodarbības. – Esam laba komanda, – secina direktore. Bet, protams, lielākā vēlme ir pastāvēt. Vidrižu skola ir otra mazākā skola novadā bērnu skaita ziņā. Bija 63, no jaunā gadā būs 64. Jauna ģimēnīte ar trim bērniem piepūlējusi vēl divus arī bērnuudāzram, kur nu jau būs 73 mazie. Dārziņa un sākumskolas ēkā jau kļūstot par šauru, nākamajā mācību gadā iespējams, ka 4., varbūt arī 3. klasi būs jāpārceļ uz lielo ēku. – Mūsu lielākā vēlme, lai visi bērndārznieki pēc tam arī mācītos sko-*

lā. Bet situācijas ir dažādas – vecāki maina dzīves vai darba vietu, pilsētā lielākas iespējas – turpat arī, piemēram, mūzikas skola, nav speciāli bērns uz to jāved. Direktore gan stāsta, ka arī pašu skola var apgūt mūziku – krimuldieši māca pūtējus, lēdurdziēši – mākslu. Šogad iespējams apgūt arī robotiku.

Mācību gadu sākot, tika pārkārtota sistēma bērnu vešanai uz no skolas. – *Joprojām nesaskatu ieguvumu no šīs reformas. Daudzi vecāki bērns ved paši, jo līdz pieturām, kur brauc CATA autobuss, ir lieli atālumi, bet Zitaru galā tas neiebrauc vispār, – skaidro I. Sidjukina. Bet par iespēju administratīvās reformas rezultātā Vidrižiem tikt pievienotiem Saulkrastiem, viņa teic – to uzzinot, bijis šoks. – Protams, varētu pielāgoties arī jaunajam. Bet kādēļ? Esam iestrādājušies, nostabilizējušies, ir laba sadarbība ar Izglītības nodaļu. Kādēļ viņi mūs grib un ko piedāvā mums? – direktore ir nesapratnē.*

Sagatavoja **Regīna TAMANE**

MAF

Mediju atbalsta fonds

Projektu finansē

Mediju atbalsta fonds

no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem

Valsts reģionālās attīstības aģentūra